

Túrkeve Város Önkormányzata
tisztelettel meghívja a város lakosságát

2015. október 23-án

**az 1956-os Forradalom és szabadságharc
emlékére rendezett ünnepségre**

9:15 Ünnepi Istentisztelet a Református templomban

10:30 Emlékezés a Petőfi téri '56-os Emlékkönél

Program:

- **Magos Vilmos** alpolgármester ünnepi gondolatai

- **Kiss Dénes: Velünk, vagy ellenünk?**

-elmondja: **Pozsonyi Dóra**

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola tanulója

- **A Chorda kórus** műsora

- **Márai Sándor: Mennyből az angyal**

-elmondja: **Finta Zoltán**

- **Koszorúzás**

(Rossz idő esetén az ünnepi műsor a Városházán kerül megrendezésre)

A TARTALOMBÓL

• Városnap gondolatok	• Múlt-kor
• Életműdíj	• Reformáció
• A Csárdakonyha fejedelme	• Természetvédelem
• Diákparlamenti választás	• Programajánló

Várospani gondolatok

Madarász Károly népdalkör (Fotó: O.J.)

Immár 15 éve ünnepeljük a Város napját szeptember elején a Finta Múzeum és a Túrkevei Kulturális Egyesület kezdeményezésére. Szükség van-e erre az új ünnepre, kérdezhetné bárki, hiszen vannak állami és egyházi ünnepeink, ott van a juhászfesztivál és a legújabb a jászkun emléknep. Való igaz, de mind másképpen segíti dolgos hétköznapijaink között az ünnep megélését, lelki egyensúlyunk megtartását, építi önismeretünket, egészséges nemzeti és kun tudatunkat. A városnap célja a város múltjának felidézése mellett szembesülés a jelen problémáival. A helyzetkép többoldalú bemutatása azért is hasznos lehet, hiszen itt alkalom van a lakosok és az önkormányzat nyílt párbeszédére. Mit kínált az idei városi összejövétel a résztvevőknek? Vegyük sorra!

A 20. század nagy traumái a világháborúk. Ezek az események Túrkeve lakosságának életét is jelentősen befolyásolták. Apáink, nagyapáink, a fiatalabb nemzedék déd-, sőt üknagyapái is ott harcoltak Piavenél, Doberdonál Olaszországban, mások Oroszországban, sőt sokan közülük kerültek a Donyec-medence bányáiba vagy szibériai hadifogságba. Ma már egy-egy köteg megírt tábori postai levelezőlap, néhány egyéb hadifogoly emlék idézi fel elődeink megpróbáltatását a családoknál. Azoknak pedig, akik életüket veszítették a hazáért a világháborús emlékműveken olvashatjuk a neveit. Ezúttal a második világháborús emlékműnél hajtottunk fejet mintegy 30-40-en az idősebb korosztályból. Csak remélni tudjuk, hogy a közelgő aradi vértanúk, vagy a halottak napja alkalmából a fiatalság nemzettudatának gyarapításáért felelős pedagógusok a szigorúan vett tankönyvben szereplő történelem mellett a helyi eseményekre, szereplőkre is felhívják a figyelmet. Bizony nagy szükség lenne, hogy minden korosztály rendelkezzen helytörténeti ismeretekkel. Miért? Például, hogy ne forduljon elő, hogy a városért dolgozó egykori neves ember sírja gazosan simuljon a névtelen sírhantok sorába, hogy a 48-as huszárokat ne tartsuk számon. A sírok megváltási idejének lejártá után vajon ki néz utána, hogy kit fed egy-egy sírhant, ha már kihalt a család? A helyi értéktár bizottságnak, a helyi múzeumnak, a Városszépítő Egyesületnek vagy bármelyik másik közösségnek, a helyi önkormányzatnak a figyelme kiterjed-e a városban elhunyt ősökre, van-e idejük a temetőkkel foglalkozni? A tanárok alkalmazzák-e a helyi értékekre való figyelemfelhívásban rejlő oktatási lehetőséget? A sírgondozás elsődlegesen a család feladata, de lehet önkéntes munka is. Valamelyik felnőtteket tömörítő civil szervezet is besegíthetne az illetékeseknek, hogy ismertté váljanak a megőrzendő helyi értékek.

Bízom benne, hogy a református egyház által működtetett Templom galériában, most pedig a Finta Múzeum által a Vadász Pál kiállítóteremben megrendezett világháborús emlékkiállításokat sokan megnézték, megnézik. A fiatalok érdeklődését is felkeltik a Dinya József és mások által kölcsönadott tárgyak, eszközök, írott és tárgyi emlékek. A „Keviek a világégésben” című kiállítás megnyitóján alkalmából Horváth László, a Damjanich János múzeum igazgatója tartott szakavatott beszédet. A kivitelezés szakmai és esztétikai értékei a Finta múzeum munkáját dicséri.

Mind az emlékek gyűjtői, őrzői, mind a kiállítások rendezői azzal a céllal bocsátották az anyagot a város közönsége elé, hogy emlékezzünk az áldozatokra és ne feledjük, hogy a háborúk ugyan a nagypolitika eszközei, de a népeket, nemzeteket sújtják, sőt a családokra, az egyes emberekre végzetes lehet. Konfliktus terhes világunkban e figyelmeztetés nagyon aktuális.

Az idei városnap pozitív példát is hozott. A Városi Művelődési Intézmény ezúttal jelesre vizsgázott hagyományápolásból. Számba vette az kulturális szférában eddig tevékenykedő elődök munkásságát és kezdeményezte Madarász Károly nevének felvételét így is tisztelegve, emlékezve az egykori néptanító áldozatkész munkájára. Hogy nem volt hiábavaló a Madarász-házaspár kultúrateremtő és megőrző tevékenysége, azt nemcsak a korabeli újságok hasábjain írottakból, a megőrzött fényképekről, a színes elbeszélésekből tudjuk, de bizonyítják az 1970-es évek derekán, a Kun László idején vagy később alakult kulturális csoportok (népi tánc, pávakör, hímző szakkör), ma is működő körei. Amikor városunk kulturális életét kell reprezentálni mindig helyt állnak magas színvonalú műsoraikkal, kiállításaiikkal legyen az utazási bemutató, kulturális verseny az országban bárhol vagy éppen itt a szülőföldön. Így történt ez most is. Igen színvonalas műsort adott a művelődési ház névadó ünnepségén a Madarász Károly népdalkör, a Chorda-kórus és az Egres Kiss Lajos néptánc csoport. A hímzők munkája pedig a kunhímzéssel díszített blúzokon ékeskedett. Az ünnepségre érkezett közönség a produkciókat vastappsal jutalmazta. A Madarász család gyermekei, unokái is megtisztelték a rendezvényt és együtt emlékeztek a hagyományteremtő, áldozatkész Madarász Károlyra és Teruska nénire. A Túrkeve Tv néhány percre a terembe varázsolta és a filmvászonon meg is jelentette őket. Köszönet minden közreműködőnek a méltó rendezvényért.

Madarász Katalin és Kovács István igazgató (Fotó: O.J.)

Csak remélni tudjuk, hogy azokhoz is eljutnak a hírek a tv műsorán vagy a Túrkeve újság hasábjain, akik e városnap rendezvényen nem vettek részt. Sajnálhatják, csakúgy, mint azok, akik kihagyták a lehetőséget a város vezetőivel való párbeszédre. (Az igazsághoz tartozik, hogy mindkét fél részéről voltak hiányzók.) A városi fórumra pedig nagy szükség van, talán még sűrűbben is, hiszen a kis létszámú hallgatóságban megfogalmazódott számtalan kérdés közül mindössze a szemétszállítás és az közutak problematikájának körüljárására került sor. A tisztánlátást Vida Tamás polgármester és Magos Vilmos alpolgármester tájékoztatása segítette. Bízunk benne, hogy a fórumnak folytatására sor kerül többször is és a lakosság él a lehetőséggel.

Az idei sokszínű városnap rendezvény tehát, a lakosokhoz, a civil szervezetekhez, mindenkihez szólt, kínált kulturális értékeket, adott információkat, segítette a város lakói számára az életminőség javítását, a település fenntartható fejlődését.

Dr. habil. Örsi Julianna
társadalomkutató

Életműdíjat kapott Farkas Rozika népdalénekes

Fotó: Baán Katalin

Az anyukáján kívül senkinek nem tudta, hogy 2015. szeptember 6-án Életműdíjat vesz át Budapesten nótaműsor keretében a Nótás sétahajón. A díjátadó apropóját a Magyar Dal napja adta. A Magyarnóta Szerzők és Énekesek Országos Egyesületének elnöke, Nógrádi Tóth István nyújtotta át a 30 éves szakmai munkája elismeréseként a szakmai zsűri által odaítélt Életműdíjat. Szívből gratulálunk a rangos elismeréshez a Túrkeve újság hasábjain keresztül is. Biztos vagyok benne, hogy sokan személyesen is jelen lettünk volna a díjátadón, de Rozika mélyen hallgatott az ünnepi pillanat időpontjáról.

Nagy örömmre szolgál, hogy szerénysége ellenére sikerült őt szóra bírni Életműdíja kapcsán.

Akik közelebről ismerik, tudják róla, hogy kettős életet él. A mindennapokban szorgoskodva teszi a dolgát a Túrkeve Televízió szerkesztőjeként, operatőreként, s ha kell riporterként is. Ezen kívül tagja több civilszervezetnek, kettőnek vezetője is: a Túrkevei Kulturális Egyesület elnöke, a Nóta klub vezetője. A hétköznapi túrkevei élete mellett van egy nagyon jelentős, immáron 30 éve határon innen és túl sokakat szórakoztató művészi éneke is. A nagyon sokak által szeretett Rozikát, az ország ismert és elismert népdalénekeseként tartja számon a szakma. Nagyon kíváncsi voltam rá- gondolom nem vagyok ebben egyedül-, hogy mit jelentett számára az Életműdíj. Beszélgetésünk során elmondta, hogy nagyon meglepte és meghatotta a kitüntetés, hiszen általában idősebb korban kap Életműdíjat egy-egy szerencsés ember. Természetesen nagyon boldog volt, ugyanakkor felvetődött benne a kérdés, hogy megérdemli-e ezt. Tett-e annyit a nótás „asztalra”, mint az Életműdíjat már megkapó elődei. A nagy nevekhez még kicsinek érzi magát. Próbáltam megnyugtatni, hogy ha a szakmai zsűri most látta elérkezettnek az időt, akkor ez így van jól, és ne a miérteken gondolkodjon, hanem örüljön neki felhőtlenül. Legyen büszke a méltatásban elhangzottakra, ahol kiemelte a díjat átadó Nógrádi úr a tiszta, hangsúlyozott éneklést, valamint a műfajban végzett országos és túrkevei kiemelkedő munkáját, a televíziós és rádiós felvételeket.

- Hol ismerted meg a nótákat? Hogy jutottál el a Nyílik a rózsza tehetségkutató versenyre 1984-ben?

- A nóta szeretetét otthonról hoztam magammal. Kicsi korom óta nótászó vett körül a családban. Nem volt olyan esemény, nagyobb munka, ahol ne nótáztak volna körülöttem a nagyszüleim és anyukám. Kisdobosként és úttörőként a városi kulturális seregszemlék állandó népdalénekes résztvevője voltam. Kun Laci bácsi, a Művelődési Ház igazgatója nyomon követte a szerepléseimet, és közölte velem, hogy benevez a Nyílik a rózsza énekes versenyre.

- Milyen jól tette, hiszen a több mint 700 versenyző közül benne voltál az első nyolcban! Milyen érzés volt a tehetségkutató után a nótáénekes szakma nagyjával találkozni, tanulni tőlük?

- Nagyon nagy szerencsém volt, mert azokkal léphettem együtt színpadra, akiktől a szakmai alapokat elméletben is tanultam, Vörös Sárival, Solti Károllyal. Hatalmas élmény volt Madarász Katalinnal és Kovács Apollóniával először közösen fellépni, és azóta szerencsére még sokszor. Ugyancsak felejthetetlen és egyben nagyon tanulságos is volt a Talabér- Hollay művészházzal együtt szerepelni. Ők az igényes magyar nótá előadás művészetét képviselték. Olyan volt a műsoruk színvonala, a zenekari kíséretük, a szerkesztett műsorok, amit próbáltam ellesni, megvalósítani saját pályafutásomban. A Nyílik a rózsza idején Lengyel Miklós rendezésében volt tapasztalható a fenti minta, ami azonnal magával ragadott.

A magyar nótá éneklés is olyan, mint a színészet: a mesterséget a színpadon lehet megtanulni. Több nagy énekesnek az volt a szokása, hogy a színpad mögül nézte meg a társát. Én is szívesen figyeltem a nótás kollégákat, ha csak tehettem, és próbáltam mindenkitől tanulni.

-Hogyan zajlik manapság az élet a nótások „nagy családjában”?

-Bizonyos helyszíneken kicsit változott mára a szakmai színvonal. Ennek az az oka, hogy nem kötik már külön engedélyhez, vizsgához a színpadi szereplést, a fellépéseket. Elsősorban olyan helyeken tapasztalható a „felhígulás”, ahol az idegenforgalom jelentősége meghatározó. A Nótás Szakszervezet és az Egyesület ma is harcol azért, hogy az igazi nótá szólhasson a közönségnek igazi előadótól.

-Hogyan tudad, tudod összeegyeztetni a művészi pályafutást a magánélettel?

-Nehezen. Családanyaként mindig előre kell gondolkodnom, szervezkednem, hogy mit hogyan lehet legjobban megoldani.

-Mi adott erőt a kettős élethez?

-Az éneklés és a közönség szeretete mindennél többet jelent. Nincs az a díj, ami ezt felülmúlja. Az éneklés mentálisan is többször segített rajtam. Nagyon felemelő érzés, ha látom a sugárzó arcokat egy-egy dal kapcsán. Nagyon jó örömet okozni a közönségnek, velük együtt énekelni.

-Hogyan tovább?

-Remélem továbbra is meg tudok felelni a szakmai díjnak. A közönség eddig érzett szeretete a jövőben is megmarad!

Ismerve Rozikát, szakmai elhivatottságát, alázatát, műsorait, ő a jövőben is mindent megtesz a hallgatóság szórakoztatásáért. Olyan művész ő, aki többször vállalta az új, eddig még nagyközönség előtt be nem mutatott nóták tolmácsolását. Ezeket a megmérettetéseken a nóták és a szerzők versenyeztek nem pedig a népdalénekesek. 3 alkalommal nyerte el a legjobb előadónak járó díjat.

Az éneklés mellett a művésznőnek, a cikk főhősének van egy nagyon fontos küldetése: Rozika a magyarnóta nagykövete Madarász Katalinnal, Túrkeve Város Díszpolgárával, egyik tanító mesterével és más, a nótáról hozzájuk hasonlóan gondolkodóval. A mai sajátos értékrendű világban sokat kell küzdeni a magyarnóta eredeti műfajának fennmaradásáért. Azért a műfajért, amelyben a hallgató, az andalgó, a csárdás és a friss nóták egyaránt megtalálhatók, de nem tévesztendő össze a lakodalmassal! A nóták szövege nagyon tartalmas, szívhez szóló. Többségüket írók, költők írták, akik úgy gondolták, hogy ez az egyik olyan meghatározó műfaj, ami a magyar identitást tovább élte. További sok erőt, rengeteg tapsot, sok-sok mosolygós arcot kívánok a zsűfólásig megtelt nézőtereken! Kívánom azt is, hogy a Rozika egyik nagy álma váljon valóra: „Míg ember él a földön, addig szól a magyar nótá.”

A Csárdakonyha fejedelme

A „Kevi juhász” Civilben

A „kevi juhász, Kovács Sándor 2015-ben is marketing arca volt a **Kevi Juhászfesztiválnak**. Hozzjárult, mint ahogy már oly sokszor a híres kevi juhászhoz kapcsolódó hagyomány megőrzéséhez népi ruhájában, az elmaradhatatlan subával és az árvalányhajjal díszített kalapjában. A fesztivál főbejáratánál a juhászkonyhó mellett mindkét napon rotyogott a bográcsában a kevi birkapörkölt, mellyel benevezett a főzőversenyre. A zsűri döntése mellett a közönségnél elért sikert jelenti, hogy pillanatok alatt kiürült szombaton és vasárnap is a nagy bogrács. A zsűrinek is ízlett a juhász főztje. Május 16-án Arany fokozatú elismerést kapott, valamint a 2015. év legjobb kevi birkapörkölt főzőjének választotta aszaktekintélyekből álló szakmai közösség. Vasárnap két bográccsal nevezett a Kunsági birkapörkölt főzőversenyre. Az egyik bográcsot Arany fokozatúra minősítette a zsűri, a másikat pedig Bronz fokozatúra. Az eredményhirdetésen felvetődött a kérdés, hogy tud egy ember egyszerre 1. és 3. helyezést élni főzni. Megtudhattuk a titkot. A hús minőségétől nagymértékben függ az eredmény. Megkapta Sanyi még az OTP különdíját is, és más városokban rendezendő főzőversenyekre szóló meghívások sorozatát. A Kevi Juhászfesztivál után a **Karcagi Birkafőző Fesztivál** volt a következő helyszín, ahol benevezett a „kevi juhász” a lábasban főtt karcagi birkapörkölt mellett a bográcsban főtt kevi birkapörköltjével. Kár lett volna kihagyni a megmérettetést, ugyanis a karcagi zsűri is a legjobbnak találta a Kovács úr birkapörköltjét. „Hungarikum” volt a hungarikumok között! Az arany érem mellé a csapatával közösen kapott egy 50 ezer forintos utazási utalványt. Ezen kívül különdíjként egy hatalmas Miska kancsó és egy kézi masszírozógép boldog tulajdonosai is lettek.

Már 3. éve, a **Fertődi Barokk Éteľfőző Fesztivál** kezdete óta, Opóczy István a Kevi Juhászfesztiválon zsűriző mesterszakács

meghívására képviseli Túrkevét, a „Kevi juhász” csapat- Kovács Sándor, a felesége, Terike és Katona István, aki az állandó sofőr és segítő a főzésnél is. Túrkeve Város Önkormányzatának támogatásával utaznak évről évre a Nyugat- Dunántúl csücskébe, Fertődre. A távollágot leszámítva olyan, mintha már hazaméneék. Nagyon szeretik őket a szervezők és herceg Eszterházy Antal és kedves felesége, Svetlana. A versenyek sorában a hazain kívül mindig a fertődi a legkedvesebb. Nagyon különleges érzés keríti hatalmába Túrkeve köveit Fertődön, az Eszterházy-kastélyban és annak csodálatos kertjében. Felemelő, szavakban szinte megfogalmazhatatlan érzés a nem mindennapi környezetben főzni, versenyezni az Alföld ízeivel. Különleges belegondolni, hogy az elmúlt évszázadokban milyen nagyságok fordultak meg egy-egy fejedelmi vacsorán, akiknek zenélt Haydn, az Eszterházyak udvari zenésze. Olyan érzés ott lenni, mintha időutazáson lenne a jelenlévő. Fertődön a kastélyi udvarban két kategóriában folyik a verseny:

1. Csárdakonyha kategóriában, ahová kétfogásos menüvel lehet nevezni- tetszőleges levessel és bármilyen pörkölttel vagy a XVI-XVII. századi csárdaétellel (pl. öregtészta, öregtarhonya stb.), amit a pusztán el lehetett készíteni. A másik kategória az Űri konyha kategória, ahová minimum 4 fogásos menüsorral lehet nevezni.

No de mivel és melyik kategóriába nevezhetne a Túrkeveről származó egykori juhász, ha nem a kevi birkapörkölttel a Csárdakonyha kategóriában?! Terike, a felesége is minden évben részt vesz a nemes versengésben. A levesért ő a felelős. Tárkonyos marha ragulevest készített bográcsban a zsűri és a jelenlévők nagy öröme. Grátiszként már reggeli időben is ínycsiklandó falatok várták a túrkevei főzőket meglátogató érdeklődőket. Nagy sikere volt a kevi hurka - kolbásznak kovászos uborkával. A túrkevei csapat vendégszeretetének nemes példáját mutatja, hogy nem a versengés csupán a lényeg, hanem igazi élő marketinget folytat a Kovács házaspár és állandó társuk Katona István. A túrkevei gasztronómia több finomsága mellett a város bemutatása sem marad el soha.

2015-ben az eddigieknél is nagyobb boldogság várt a csapatra az ország nyugati határszélénél az eredményhirdetéskor. Megkapták a legmagasabb elismerést: a Csárdakonyha fejedelme kitüntetését. A cím megszerzéséhez maximum 100 pontot lehetett elérni. Ebből 97 pontot sikerült megszerezni, az eddigi legmagasabbat! A pontozásnál a zsűri az elkészített étel minősége mellett figyelembe vette a korhű megjelenést, a berendezési tárgyakat és használati eszközöket is. A „kevi juhász” és csapata megkapta a Szabadtúzi lovagrend által alapított Vándorszerleget is, ami mindenképpen arra ösztönzi őket, hogy jövőre is vissza kell menni Fertődre a

Barokk Éteľfőző Fesztiválra! És még nincs vége a jutalomnak! A fertődi polgármester úr, Bognár Zoltán különdíját is elhozták a kevik.

Szavakban szinte leírhatatlan boldogságot, s talán egyben a legnagyobb elismerést jelenti a főzőcsapatnak, hogy a herceg úr, Eszterházy Antal és kedves felesége nagyon jó ismerősként üdvözli és szereti városunk különdíjait.

Túl sok pihenő nem volt az augusztus 14-ei nagyszerű fertődi program után, ugyanis augusztus 20-án Tiszaföldváron, a **X. Nemzetközi Pörköltfőző Versenyen** képviselte Kovács Sándor és csapata Túrkevét, a meghívott rendezvényt, a Kevi Juhászfesztivált. A változatosság kedvéért itt is kevi birkapörkölt főtt a megszokott magas színvonalon. A szakadó esőben is sikerült időben megfőzni a versenyen a bográcsos ételt.

A rossz idő ellenére is 25 csapat versenyzett különböző pörkölttel. Az eredményhirdetést Tiszaföldváron sem hiába várták a kevik. Itt is aranyérmes lett a kevi birkapörkölt. Ezen kívül újabb vándorszerleget „vándorolt” a kevi juhászhoz. Megkapta még a csapata a legmesszebről érkezett versenyzőnek járó díjat is. (Minden viszonylagos. Tiszaföldváron már a 47 km is soknak számít, Fertődön a 340 km nem számít.) Tiszaföldváron is sikerült elnyerni a polgármester úr, Hegedűs István ajándékosarát is a kupák mellé. Tiszaföldvárra is visszavárvák a „kevi juhászt”, hiszen vissza kell vinni a 2016-ban Vándorszerleget.

Kis szünet után szeptember 10-11-én, **Szolnokon a XVII. Gulyásfesztivál** meghívottjaként 2 napon keresztül teljesített szolgálatot fáradhatatlanul Kovács Sándor és állandó csapata. 10-én, pénteken Csányi Sándor, a Gulyásfesztivál Egyesület elnöke, a Gulyásfesztivál főszervezője külön kérésére vettek részt egy jótékonyági főzőversenyen, ahol gulyáséteľt főztek és ezüstérmesek lettek. Alig érték haza, mosogatták el a bográcsot, máris indultak a másnapi megmérettetésre, Szolnokra, ahol 190 versenyműből bronzminősítést kapott a kevi birkapörkölt és a Gulyásfesztiválon elmaradhatatlan gulyás étel, ami szombaton sertéshúsból készült.

Időközben beköszöntött az ősz. Ez azonban nem jelenti a főzőversenyek végét. Meghívásokból is van még hátra néhány erre az évre: a kalocsai **Paprikás Éteľek Főző Fesztiválja**, Mezőtúron a **Dömötör napi** rendezvény, valamint osztálytalálkozók, családi rendezvények.

Kíváncsi voltam rá, hogy a sok szép eredmény közül melyikre a legbüszkébb a csapat. Jó volt elsőként hallani a Kevi Juhászfesztiválon elért sikereket. Tulajdonképpen a szülőföldön elért elismerések hozták meg a juhászsunk számára az országos ismertséget, a sok főzőversenyre szóló meghívást. A rangos versenyek sorából a Fertődi Barokk Éteľfőző

Fesztivál emelkedik még ki a túrkevei mellett a sajátos környezet- a kastélyi kert- és a hely szelleme miatt. Álmában sem jutott eszébe a cikk hőségnek, hogy Fertődön nem kirándulóként jelenik meg az Eszterházy-kastélyban, hanem meghívott vendégként. Vendéghez méltó úri fogadtatásban lesz része a kis csapatnak. Személyesen egy hercegi rangú leszármazott, Eszterházy Antal fogadja feleségével a messzi földről érkezőket, és évről évre sikereket érnek ott el.

A beszélgetés közben szót ejtünk az eredmények mellett arról is, hogy természetesen minden verseny külön kihívás. Mindenhová szívesen mennek, egyformán készülnek rá.

Szerénységből nem hangzik el, de én tudom, hogy nem szabad elhallgatni a sok-sok munkát sem, amivel jár egy-egy bogrács birkapörkölt elkészítése a főzés előtt és után, no és természetesen közben is. Fokozatokban nem mérhető még egy fontos ajándék, amit ugyancsak sikerült megszerezni a jó ízű, feledhetetlen kevi birkapörkölttel: az országos ismertséget. Bárhová megy civilben Kovács Sándor, a suba és árvalányhajás kalap nélkül is sokan felismerik, megszólítják a „kevi juhászt”, és jó hangulatban felidézik a kevi birkapörkölt egyedi ízét és a közös, rendezvényhez kötődő élményeket.

Az ünnepi, ugyanakkor a versenyzéssel járó sok-sok felelősségteljes feszült pillanat után érdeklődöm a jövőről is. Kicsit elgondolkodik riportalanyom, kissé gondterheltnek tűnik. Kis szünet után csendesesen elmondja, hogy a csapatával szívesen folytatná az előző évekhez hasonlóan a küldetését, de jelenleg vannak bizonytalansági tényezők...

Nem maradhat el a beszélgetésünk végén a juhász urunk szájából a köszönet mindazok részére, akik hozzájárultak a fentiekben bemutatott szép eredményekhez. Külön kiemeli a feleségét, Terikét és Katona Istvánt, aki a sofőrség mellett a főzésnél is mindig segít, valamint Túrkeve Város Önkormányzatát, aki hozzájárult a rendezvényekre eljutáshoz.

További sok sikert, finom kevi birkapörköltet és egyéb bográcsos ételt kívánok mindannyiunk örömeire jó erőben, egészségben az egész csapatnak!

Nagyné Bedő Ildikó

55 éves osztálytalálkozó

Fotó: Gyarmatiné Forgács Éva

Ez év május elején kedves levelet, meghívót kapunk. A levelet Győriné Piroska írta.

„Kedves Oszálytársaim!

55 év – ennyi idő telt el, mióta elhagytuk középiskolánk, gimnáziumunk padjait. Közös nosztalgiazásra hívlak és várlak a Túrkevén élő osztálytársakkal együtt!

A találkozó időpontja: 2015. május 29-30.”

A hívó sorokat olvasva mindenki tervezni kezdett, s aki tehetett, eljött a találkozóra – egyedül, vagy társával.

Május 29-én délelőtt gyülekeztünk a Túrkeve Thermál Szállóban.

Örültünk egymásnak! Némi pihenés, beszélgetés, az izletes, bőséges tízórai után indultunk régi, kedves kis iskolánkba, gimnáziumunkba, megemlékezni, s koszorúkat elhelyezni elhunyt tanáraink, osztálytársaink emléktáblájára.

A meghitt pillanatok után, csendes beszélgetéssel tablókat nézegettünk, majd elkészült rólunk a mellékelt csoportkép is.

Újabb rövid pihenő után indultunk a Berettyó partjára, ahol első, tízéves találkozókat tartottuk.

Az idő gyönyörűsége, a természet májusi szépsége, előcsalta a régi szép emlékeket, „csínytevéseinket” éppúgy, mint az érettségi nem könnyű perceit, óráit.

Visszatérve a szálló éttermébe, felelevenítettük az eltelt évtizedek eseményeit. Előkerültek a régi fotók, albumok, no meg a családról, unokákról szóló történetek sem maradhattak el.

Ezt követően került sor a már hagyományos estebédre, melyet a Hellas étterem dolgozói készítettek. Főétel: kakaspörkölt – Gyarmati Gyula és kedves felesége Csontos Kati jóvoltából, ajándékból, saját nevelésű nyersanyagból. Köszönjük!

A finom falatok elfogyasztása után egy óriási torta volt a meglepetés, rajta 55.

Másnap délelőtt, kinek kedve volt, élvezhette a fürdő és az uszoda kellemes vizét, hűsölhetett, s délben a szintén hagyományos „morzsa” ebéd zárta az egyszerű és megismételhetetlen 55 éves találkozónkat.

Tisztelettel, hálaival köszönjük Kórizs István igazgató, tanár úrnak jelenlétét, bölcs gondolatait, emlékeztetését, osztályunk és minden volt diákja iránt érzett érdeklődését, szeretetét.

Az előkészítő, szervező, levezető munkát, a mindenre odafigyelést ezúton köszönjük Győriné Piroskának, aki időt, energiát nem kímélve, lelkesen tette ezt most is, mint minden találkozónkon.

Önzetlen segítőinknek is köszönet!

Minden jót és szépet, egészséget kívánva, érzékeny búcsút vettünk egymástól, a legközelebbi találkozásig.

Soraim egy részét – a hitelesség kedvéért – Győriné Piroska kedves meghívó leveléből idéztem.

Pólya Pálné

Független Diákszemélyi képviselőjelölt a Ványáiban!

Mészáros Dávid a Karcagi Szakképzési Centrum Ványai Ambrus Gimnáziuma és Szakközépiskolája 10. osztályos tanulója, aki az idei tanévtől nemcsak a Ványai diákjainak érdekeit képviselné (mint iskolánk diákönkormányzatának elnöke), hanem megyei és országos szinten is beleszólást szeretne nyerni a diákokat érintő kérdések, problémák megoldásába, a Független Diákszemélyi Képviselőtestület tagjaként.

A Független Diákszemélyi Képviselőtestület egy a diákok által létrehozott szervezet, amelynek célja, hogy a diákok által megválasztott képviselők közösen telessenek azért, hogy mindenki számára előnyösebb legyen az oktatás Magyarországon. Országosan 90 középiskolás diák jut be, és szerez mandátumot egy tanévre. Az Észak-Alföldi régióból (Hajdú-Bihar megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) 14 fő vehet részt a diákszemélyi munkájában. Dávid, aki eddig is aktívan tevékenykedett a Ványai közösségi életét szervező VIASZ-ban (Ványai Ifjúsági Autonóm Szervezet) diáktársai, tanárai és felnőtt barátai biztatására határozta el, hogy egy magasabb fórumon is beleszól a diákokat, és az oktatást érintő problémák megoldásába. Célja: megismerni és közvetíteni a diákok véleményét országos szinten az oktatási rendszerről, és az ebben bekövetkezett változások hatásairól.

Képviselőként szeretne azért is tenni, hogy az egyetemi, főiskolai továbbtanulási lehetőségeket diáktársai alaposan megismerjék, illetve a különböző típusú középiskolákban az esélyegyenlőség megteremtésének lehetőségei is foglalkoztatják.

Szavazatainkkal támogassuk Dávidot, hogy munkájával Független Diákszemélyi képviselőként képviselhesse diáktársai érdekeit. Az internetes választás a www.valasztas.diakparlament.hu honlapon zajlik, amely október 7-én indul és november 6-án éjféltől ér véget. A 14. életévüket betöltött (érvényes diákigazolvánnyal rendelkező) diákok szavazhatnak. Kérem, hogy minél többen segítsék szavazatainkkal Mészáros Dávidot!

Nádudvariné Kun Marianna

Mikor fogalmazódott meg benned a gondolat, hogy indulj a diákszemélyi választáson?

A fő gondolatom a Ványáit visszahelyezni a térképre. Vidéki, kisvárosi diákként születtem meg bennem az elhatározás, hogy teremtsük meg az esélyegyenlőséget megyénk középiskolái között. Ne legyen könnyebb a továbbtanulás egy Szolnokon szerzett érettségivel, mint egy Ványáissal. Ugyanazokat a feladatokat kell nekünk is megoldanunk, az oktatás színvonala nem különbözik. Ugyanúgy megkapunk minden segítséget a tanárainktól, versenyre való felkészítéskor, vagy akár a továbbtanuláshoz, mint bárhol máshol. Úgy látom, hogy az iskolám ebből a szempontból egyre erősebb. Aki tanulni akar, az bárhol tud tanulni. A Független Diákszemélyi Képviselőtestület megalakulása pedig épp kapóra jön, hogy ezeket a gondolatokat érvényesíteni tudjam.

Hogyan épül fel ez a szervezet?

A Független Diákszemélyi Képviselőtestületet az Emberi Erőforrások Minisztériuma hívta életre és vele ápol szoros kapcsolatot. Mindenki szabadon hangoztathatja a véleményét. Diákok által megválasztott képviselői (diákok, hallgatók, szülők és tanárok) egy tanévre kapnak mandátumot, amely során két plenáris ülés, ezek között pedig folyamatos ötletelés, közös munka zajlik majd. A szülő és tanár képviselők azért vehetnek részt – kisebb létszámban – a diákok mellett, mert ők is az oktatási rendszer fontos szereplői, újabb nézőponttal tudják segíteni a diákokat, a döntések következményei pedig őket is érintik.

Hogyan segítenéd diáktársaid tájékozódását?

A későbbi kialakult kapcsolatrendszerrel szeretnék lehetőséget adni a diákoknak, hogy szakmai napokon, előadások által, teljesebb képet kaphassanak a felsőoktatás rendszeréről. Különböző szakmák képviselőit hívnám meg, ezáltal vonzóbbá téve egy-egy szakterületet.

Milyen szerepet töltesz be jelenleg az iskolád közéletében?

Jelenleg én vagyok a diákönkormányzat (VIASZ) elnöke. Tanulmányi eredményem és az iskolában végzett közösségi munkám alapján választottak meg. Nem vagyok egy elveszett ember, bátran kiállok, legyen szó egy rendezvényről, vagy diáktársaim érdekeiről. Ezért is szeretném egy nagyobb szinten képviselni az ő véleményüket.

A diáktársaid hogy fogadják ezt a tevékenységedet?

Természetesen nem tetszhet az ember mindenkinek, vannak akik ennek is hangot adnak, de szerencsére nagyon sokan támogatnak és látják, hogy amit csinálok az értük, értünk van.

Merre tovább? Milyen területen szeretnéd folytatni a tanulmányaidat?

A környezetvédelem területe nagyon érdekel, agrármérnök szeretnék lenni elsősorban. A családom fémhulladék felvásárlásával és újrahasznosításával foglalkozik és ezt a vonalat szeretném én is tovább vinni majd. Eleinte nem mutattam nagy érdeklődést iránta, de az elmúlt évek nyári munkái alatt megszerettem és meg is tetszett.

Szabadidődben mivel foglalkozol szívesen?

Igazából nem nagyon tudok soha nyugton maradni, mindig szervezek, intézkedek valamit. Legfőképpen a politika mozgatja meg a fantáziámat.

Kérdezni is akartam, ha már diákszemélyi Képviselőtestületéről van szó. Egyszer majd szeretnéd esetleg nagyban is kipróbálni?

Mindig is nagyon érdekelt a politika, de most még 17 évesen nem igazán tudnék egy konkrét oldalra sem állni. A diákszemélyi Képviselőtestület is független, én is igyekszem az maradni. Az embert rögtön megbélyegzik az alapján, ha állást foglal valaki vagy valami mellett, ellen. Én ezt egyelőre nem szeretném. A fiatalok problémái az elsődlegesek, amelyekre nekünk kell megoldásokat keresnünk.

Finta Zoltán

MÚLT-KOR

Emlékek, gondolatok

(Volt egyszer egy vasúti szárnyvonal, élt: 1885-1975)

„A vidék, hol egykor ringatott reményem,
Im újra látlak ötven év után
Megiffodunk a gyermek-émlékektől
Mint a tavasznak langy fuvallatán.”
(Petőfi Sándor)

A fotót köszönjük Nánai Sándornénak

A mezőtúri és türkevei rónaság egykori ékességére, a Mezőtúr-Túrkeve szárnyvonalra, vonatokra emlékezem, Petőfi Sándor alkalomhoz illő, szépséges sorait idézve.

Sorsom úgy alakult, hogy zsenge gyermekkoromban, az 1940-es évek vége felé, hadiözvegy édesanyámmal, öcsémmel, húgommal (édesapám 1943. január 16-án elesett az Osztrogozseszk körüli harcokban) a Mezőtúrhoz nem messze lévő fegyverneki földút és türkevei vasút vonal kereszteződésében álló, gyümölcsfákkal, szőlőlugassal beültetett, jól karbantartott tanyába költöztünk, ún. tanyások lettünk. A tanyabehatáró a közvetlen vasúti töltés mellett húzódó dűlőútba torkollott. A közelünkben jötték a vonatok és mi, a közeli tanyák népes gyerekserege, rácsodálkoztunk a tovatűnő szerelvényekre, ahogyan szálltak a fényes ablakok... A tavaszi és nyári hónapok igencsak karnyújtásnyi távolságba hozták az utazó közönséget és a báméskodó, olykor integető gyerekeket. Az ablakokon kikönyöklő nének, bácsik, a peronon tartózkodók, gyakran viszonzták az üdvözlést. Sőt ezek az élmények hatották át a lelkünket, midőn a városi iskolába jövet-menet, a vasúti töltés melletti gyalogúton mendegélve elrobogott mellettünk a vonat. Szem- és fültanúi lehettünk, amint a kis gőzmozdonyok: a „Kevi Julis” vagy a „Kevi Lebbencs” messziről hallható sistergő, sercegő hang kíséretében vontatták a személyvonatokat, tehervagonokat, vitték azokat céljaik felé.

A család megélhetési gondjait enyhítendő, 8-9 évesen hétvégéken és nyáron, a tanítási szünet idejére, elszegődtem tehénpásztornak a vasút mellett lakó Botka és Szegedi családhoz. A rám bízott teheneket a vasúti töltés melletti dús füvesárok (kanális) partján legeltettem a délelőtti és délutáni órákban. Az idő múlását a síneken kattogó, menetrend szerinti személyvonatok érkezése jelentette. Így dél körül, majd estefelé indulhattam útra, hajtottam be a bocikat a tanyába, itatásra, a vályúhoz. Nyáron a tanyáktól távolabbra is eljutottam a vasúti pályatest mentén, merthogy gazdám a MÁV-tól béreltek legeltetési területet, kaszálót, azért, hogy a tehenek minél jobb, bőséges legelőhöz, szénához jussanak télvíz idején.

A vasútvonal első megállója Türtől kiindulva, Póhamara volt, mely gondozott épületkülsővel, muskátlos ablakaival fogadta az utazni vágyókat. Az impozáns állomástól észak-keletre a vasútvonal alatt áthúzódó széles öntöző csatorna hozta az éltető vizet a Berettyó folyóból a szomszédos tájba. Az állatokat terelgetvén alkalmi segítőmmel, az egyik közeli tanyabeli idősebb fiúval, felfedeztük a csatorna közelében lévő dinnyeföldet, a vasúti töltés mellett lévő kanálisból megközelíthetően. A csőszkunyhóval ellátott, nadrágszj-parcellán az adott időben a csősz mozgását nem tapasztaltuk. Ezen felbátorodván, a mélységből felkúsztunk a parcella végéhez és megdézsmáltuk a termést. Jókora dinnyével „visszavonulva”, előkerült a cájgnadrág zsebeinek kelléke, az ún. széles pengéjű bugylibicska, mellyel felvágtuk a lopott holmit és ott, a kanális mélyén lakomát rendeztünk... degeszre ettük magunkat.

Azután évekkel később, állami gondozott gimnazistaként a jeles túri Alma Materben érettségi vizsgáig jutottam. Az állam gondoskodásának köszönhetően kereső álláshoz segítettek: a Mezőtúri Városi Tanács VB. P.ü. osztályára, az Adócsoporthoz kerültem, kisegítő munkakörbe. Innen, áthelyezéssel kerültem át Túrkevére, Az Állami Biztosító türkevei fiókjába, adminisztrátori beosztásban. Felettesem (főnököm) az örökmozgó, akkor elnyúlhatatlan, Füleki Sándor volt. Ezen idő alatt albérletben laktam szülővárosomban, ahonnan hivatali teendőim ellátása céljából naponta UTAZTAM (közlekedtem) Túrkeve vasútjával. Az iroda, melyben hivatalnokoskodtam, a Széchenyi utcán volt, emlékezetem szerint egy magánház portáján, ahol háromnegyed évnyi időt töltöttem el.

Már diákkoromban vonzódtam, vágyakoztam a könyvtári hivatás iránt, ezen oknál fogva felnőttként, még intenzívebben kerestem-kutattam a lehetőségeket. Míg nem aztán a sors ajándékaént rámmosolygott a szerencse. A megyei Néplap hirdetési rovatában olvastam álláshirdetést, és nyomban megpályáztam azt. 1960. október 1-én kineveztek a Kunszentmártoni Járási Könyvtár módszertani könyvtárosi álláshelyére, a feladat ellátására. Itt dolgozva, a munkavégzés mellett szereztem főiskolai diplomát és szolgáltam a kedves olvasókat 39 esztendőn át. Nyugdíjba vonulásomat megelőzően tíz esztendeig voltam az intézmény igazgatója.

A Mezőtúr-Túrkeve oda-vissza úton nem unatkoztam, amíg „átdöcögöttünk”, a jó egyórás időben jókat beszélgettünk. Különösképpen a törzsutasok, átjárók voltak rám hatással, akiktől a felnőttkor küszöbét átlépve, kaptam hasznos tanácsokat ott, a kupék miliójében.

Kunszentmárton, 2015. 09. 21.

Szathmári József
nyugalmozott könyvtárigazgató

A város vasútvonala 130 évvel ezelőtt létesült és éppen 40 éve hogy megszüntették. Ezért van, hogy ismét a témával kapcsolatos cikk érkezett szerkesztőségünkbe, ezúttal egy kedves levél formájában, anekdotázgatva. Köszönjük Debreczeni Péterné közbenjárását, aki eljuttatta hozzánk az írást.

(főszerk)

Egy erdélyi lelkész család kunsági kapcsolatai

1. Tökés András és a Györfffy család

A Tökés család Karcag egyik tősgyökeres családja volt. Tökés András és Kun Erzsébet frigyéből született elsőszülöttként 1883-ban András. A hatosztályos karcagi Nagykun Gimnázium után Kisújszálláson érettségizett. A szülők haladóbb gondolkodásúak közé tartoztak. Erre utal Tökés András visszaemlékezése is, mely szerint édesapja a millenniumi kiállításra felvitte, ahol Pallagi Gyula unokaöccsével Móricz Dezsővel is barátkozott. Az igazgató javasolta az édesapjának, hogy legyen tanító a fiából. Már iskolás korukban megismerték egymást Györfffy Istvánnal. Diákkorukban nagy utakat tettek meg „gyalogszerrel” így fedezve fel Magyarországot tájait Késmárktól, Poprádtól, Bécsen át Fiuméig. Mindketten beiratkoztak a kolozsvári egyetemre. Györfffy 1906-ban két év után átjelentkezett a pesti egyetemre. Tökés András először a Filozófia Karra iratkozott be, majd a karcagi teológia-hallgatók rábeszélésére szakot változtatott. 1903-ban jegyezték be a Kolozsvári Egyetem Teológia Karának matrikulájába, 1907-ben fejezte be tanulmányait. A kolozsvári állami és egyházi levéltárakban őrzött iskolai dokumentumok igazolják, hogy a 20. század elején jónéhány nagykunsági fiatal (köztük a türkevei Nánássy Lajos, Vadász Pál folytatott tanulmányokat Kolozsvárott. Először Kalotaszegre került lelkésznek (Aranyosegerbegy, Szucság) 1910-1927 között, majd 1927-1937 között Detrehebben szolgált. Azután Magyarpalatkán tett eleget lelkészi hivatásának. Nyugdíjas korában 1949-től 1958-ig végezte értarcsai gyülekezet pásztorlását. Koporsóját 1983-ban sok tisztelője és a gyülekezet kíséretében ökrösszekér vitte a templom cinterméből az értarcsai temetőbe.

Felvetődik a kérdés, hogyan tudott meggyökeresedni egy kunsági fiatal a kalotaszegi, érmelléki közösségekben? A szülőfölddel a szálak mindig összekötődtek. Diákkorukban a karcagi fiatalok összetartottak. Bácsi Gyula gyomai származású, mérai lelkész parókiáján gyakran összegyűltek.

Tökés András és Györfffy István kapcsolata a továbbiakban is megmaradt. Annak testvérét, Györfffy Máriát 1908-ban feleségül vette. A polgári és az egyházi esketés Türkevén történt 1908. október 21-én P. Szabó István karcagi és Mihály Kálmán türkevei (Mihály Kálmán, Hagymási Márton egyházi) tanuk jelenlétében. Ő ekkor szucsági, az ara türkevei lakos volt. Ekkor már mindkét részről csak az édesanya élt. (Györfffy István édesanyja és özv. Kun Erzsébet) Tökés András gyermekei közül Máriát a karcagi gimnáziumba íratta be. 1932-ben érettségizett. Györfffy hatása abban is kimutatható, hogy leánya később az állami iparművészeti főiskolán képezte magát. Kézimunkát és divattervezést tanult. Tökés András és Györfffy Mária négy gyermeküket szeretettel és példamutatással nevelték. Az apát két fia követte a papi pályán. Mária leánya pedig lelkészhez ment férjhez. Az elsőszülött fiút, Andrást nehézgépezésként fiatalon az Al-Dunánál egy markológép maga alá temetett. Béla 1936-1937-ben a baseli egyetem hallgatója volt. Tökés Béla állomáshelyei: Kolozsvár, Temesvár. 1955-1961 között Nagybanán az Alsóvárosi gyülekezetben szolgált. A törökszentmiklósi pap leányát, Vadai Ilonát vette feleségül. Tökés Béla, mint a család több tagja a román titkos szolgálat által megfigyelték között volt. A rendszeres zaklatás áldozata lett 1961-ben. A család legkisebb gyermeke, Elek református lelkészként Magyarvécsen, Rákoson, Kolozsváron, Tacson, Középlakon, Széken, Szapárfalván szolgált. (A felesége Pura Mária lugosi román tanítónő volt.) Őt is meghurcolták. Mint rabot ugyancsak az Al-Duna építéséhez vitték. A Bánságban halt meg.

2. Sass Kálmán református lelkész mártírsága

Tökés András egyetlen lánya Mária elemi iskoláit befejezve a karcagi Gimnáziumban folytatta tanulmányait. A nagynénjétől járt iskolába. 1932-ben érettségizett, majd az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Tanodába járt kézimunkát és divattervezést tanulni. 1936-ban Detreheuntelepen kötött házasságot. Sass Kálmán lelkésszel.

Sass Kálmán az érmelléki Gálospetriben született. A Kolozsvári Teológián 1928-ban végzett. Négy féleven át (1929-1931) Baselben és Zürichben ösztöndíjasként bővítette ismereteit. Itt ismerkedett meg svájci kantonális modellel, amely az erdélyi magyarság számára járható út lett volna, ha a történelmi helyzet megengedte volna. Hazatérve Sulyok István, Nagyvárad első püspökének segédlelkészeként és titkáráként szolgált. Ezután Mezőtelegden végzett lelkészi szolgálatot. Elindult a tudósi pályán. Megírta a község történetét. A mezőtelegdi iskolázást bemutató tanulmányának címe figyelmeztetés: „Elvész a nép, mely tudomány nélkül való”. Kiadott egy református kátét is. A román hatóságok felfigyeltek rá, fél évre bebörtönözték, majd 1939. december 21-én kitoloncolták az országból. Türkevére jött, majd felesége és első gyermeke is követték a türkevei nagymamához. Itt született meg a második gyermek. A lelkész egy rövid ideig Budapest—Fasori Gyülekezetben szolgált, majd amint lehetőség adódott, a család ismét visszatért Érmellékre. Emberbaráti segítőkészsége megmutatkozott cselekedeteiben. A háború idején bújtatta Maléter Pált, a hazafelé tartó hadifoglyok ellátását, a nagy romániai éhínség idején megszervezte az éhezni vágyó gyermekek befogadását. Az érmihályfalvai Református Egyház lelkészeként (1936-1957) gondoskodott a falu fejlesztéséről (oncsa-házak, imaház építés, iskolaalapítás) és a gyülekezeti élet pezsdítéséről (Ifjúsági Szövetség, Nőszövetség) 1956 eseményei végletesen rányomták bélyegüket a családra. A családfőt 1957-ben letartóztatták és szamosújvári börtönbe vitték, ahol kegyetlen kihallgatások után 1958. december 2-án kivégezték.

Ilyen körülmények között a feleségre, özvegyre a nem mindennapi élet számos feladata, nehézsége hárult. Sass Kálmánné Tökés Mária végezte mindazt tevékenységet a gyülekezetben, ami a papnak vállalt feladata: lelkesen szervezte a Nőszövetség munkáját, nevelte az öt gyermeket, varrt, kézimunkázott, majd kitelepítésük után szakácsnőként dolgozott egy farmon. Az özvegyet ugyanis négy gyermekével 1959-ben kitelepítették a Fekete-tenger menti Calarasi megye Olari falujába. A legidősebb lány ugyanis édesapja letartóztatása napján ment férjhez. A fiúk letartóztatásukból szabadulva mezőgazdasági munkát végeztek, majd magánúton, megkésve fejezhették be tanulmányaikat. „Ott a pusztában az önfeláldozó édesanyjuk volt a hit példaképe és hőse, az otthon, a haza és a kultúra. Onnan, a nagy mélységből kiáltottak hangtalanul Istenhez, vagy emlékezetből énekelték a zsoltárokat?” Velük volt apjuk emléke és egykori bibliája is. Tökés András unokái, dédunokái napjainkban is az erdélyi magyarság megmaradásáért küzdenek. Papp Elek, az egyik unoka Kolozsvár megbecsült tanáráként a rendszerváltás után magyar szakos tanfelügyelő lett, majd az Erdélyi Református Püspökség tanügyi tanácsosa. A Vallásügyi Államtitkárságon is képviselte a magyarság ügyeit. Papp Hunor lelkész (dédunoka) a kalotaszegi Sztánán küzd a magyarság megmaradásáért és Papp Elek (nagyapja) mártírságának elismertetéséért.

Kiállítás megnyitó a Finta Múzeumban

A Nagy Háború, dr. Hováth László szavai:

Az évfordulók, szomorú megemlékezések dömpingjét éljük. Egy muzeológus legalább is így éli meg, hogy 2014-ben még az első világháború kitörésének, a Nagy Háború 100., a Holokauszt 70. évfordulójára emlékeztünk, s idén máris a második világháború lezárultának szintén 70. évfordulója következik.

Talán nemcsak a magyarság lelki alkata az oka, hogy csupa tragédiára, világháborúra, szomorúságra, kudarcra van alkalmunk a XX. századból visszaemlékezni. Pedig nagyon nem így indult! Minden kor embere a saját korát az addigi történelem legragyogóbb lapjaként éli meg. Petőfi a vasutat, más a gőzhajót, a közvilágítást, a telefont, a távírdát, a repülőgépet, űrhajót, stb. éltette kora nagy vívmányaként. A XX. század elején az egész európai társadalom bizakodó volt. Akkor már majd fél évszázada mindig csak távol, a gyarmatokon volt háború. Ez itt nálunk, Európában, a fejlett világban akkor már egy ideje elképzelhetetlennek tűnt. A konfliktusok a tárgyalóasztalnál vagy a fehér asztalnál értek véget. Ittak rá áldomást, kezet ráztak, aztán valahol Bantuszánban menesztettek egy uralkodót, Afrikában –szigorúan vonalzóval–, arrébb raktak egy határt, megint kétfelé vágtak egy törzset, kitaláltak egy új nevű gyarmatot

De az illúzióknak, a boldog békeidőknek végérvényesen vége lett 1914 nyarán. Az első pár nap még lelkes, még virágokat szórnak a frontra indulók lábai elé, még önkénteseket toboroznak, még illik idősebbnek hazudnia magát a suhancnak, hogy ő is részese lehessen a Nagy Háborúnak, még minden oldal lelkes. Mire a levelek lehullanak...! -tartották, hitték, remélték, imádkozták. Aztán lehullottak, majd 15-ben, 16-ban, 17-ben, 18-ban is... egyre több rögtönzött katonasírra, egyre több egykori csillogó, most üveges és halott férfiszemre. A századelőn büszke és optimista daliák egyenesen a mészárszékre mentek. A háború istene egyre újabb évfolyamokat igényelt. Az addigi történelem legnagyobb, legvéresebb, valóban világméretű háborúja vette kezdetét. Erről tavaly láttunk itt a Finta Múzeumban egy szép megemlékező kiállítást. Arról is beszéltem, hogy mi nemcsak a háborút, de az azt követő békét is totálisan elvesztettük, Trianon napjainkig feldolgozatlan trauma maradt, nincs talán magyar család, melyet ne érintett volna közvetlenül.

Hogy miért szóltam most is ilyen részletesen a Nagy Háborúról? Mert egyes történészek iskolák egyenesen azt vallják, hogy nincs is értelme első meg második világháborúról beszélni. A nagy háborúból, annak igazságtalan lezárásából oly szervesen következne a folytatás, hogy igazán a két világháború között nem

is béke van 25 évig, hanem csak fegyverszünet. Ha osztjuk ezt a vélekedést, ha nem, akkor is vizsgáljuk meg a nagy általános történelmi tényeken túl a kevi helyzetet, az itteni következményeket. Az első háború a távolban folyt, a keleti, déli, olasz frontokon. A hátszág csak a híreket rettegte, az árúcikkek eltűnését senyvedte, és persze a családfő, apa, fiú kiesését a családi gazdaságból. A második háború totális háborút jelentett. Sokszor az álló frontokon kevesebb volt a halott, mint a hátszági bombázások alkalmával, a világháború végigsöpört az egész országon 1944-45-ben, míg az első világháború alkalmával legfeljebb az 1916-os váratlan román betörés jelentett Dél-Erdélyben hadi eseményt. 1938-39-től a teljes gazdálkodás haditermelésre állt át. Kevén is dörgött az ágyú, vonultak át legkülönbözőbb fosztogató csapatok, zárattak be faji alapon üzleteket, temettek a lövöldözés idején a templom mellé, közparkokba, erőszakoskodtak a megszállók. Deportálták a zsidókat, kisajátították a lakásaikat, boltjaikat, készleteiket, hogy az ígérek ellenére ne a kibombázottak, menekültek, azonos szakmát folytatók kapják meg, hanem a politikailag jól helyezkedő „csókások”. Ez a szó, kifejezés egyébként akkor még nincs meg, de lassan megtanulja az egész ország, oly sokáig még ugyanis így lehet érvényesülni 1945 után is a vállalatnál, tsz-nél, szakszervezetnél, a mozgalomban.

A Finta Múzeum kiváló válogatása a Túrkevei Hírlap egyre komorodóbb híreinél jól visszaadja e kor pillanatnyi hangulatát, eseményeit, sőt szóhasználatát is. Felhívást közzététel követ, mozgósítást küzdelem az árdragítók ellen, ami viszont szakadatlan csak nő és gyarapodik, a hősi halottak névsora. Mégis a legizgalmasabb tablók az „Ahogy a szemtanúk látták...” témájúak számomra. A legtöbb a közelmúltban elhunyt újságíró, Tiszai Lajos: Kevi emberek riportjaiból származik. Ezek tartalmát mindenkinek el kellene olvasni. Kevi eseményekről szólnak, életszerűen, életszagúan hozzák közel a 70 éve történeteket. Szánjuk rá az elmélyült olvasásra az időt!

Mikor én kisdíák voltam, a még élő első világháborús hősokeket, az utolsó vöröskatonákat faggattuk. Mostanra a második világháború tevékeny résztvevői, veteránjai hullnak ki a sorból. A 24. órában vagyunk a szemtanúk visszaemlékezéseinek gyűjtésével, az ilyen megemlékező kiállítások megvalósításával. Az egész világ sokkoló traumája a második világháború. De ezen belül a magyarországi és kevi események megőrzéséért mi vagyunk a felelősek. E munkához gratulálok a Finta Múzeum gárdájának. A város nagy traumája ez, illő hogy a Városnap alkalmából kellő figyelem irányuljon rá! (Elhangzott a Városnapján)

A reformációról

Október 31-e a reformáció emléknapja. Mit ünnepelünk, mire emlékezünk ezen a napon?

A reformáció szó „visszaformálást”, „visszaalakítást”, „újraformálást” jelent. 1517-ben előállt egy szerzetes-teológiai tanár, Luther Márton, aki azt mondta, az egyház nem jó irányba halad, reformálni, alakítani kell. Miért volt szükséges reformálni?

Kezdjük a történetet a legelején! Jézus halála után ötven nappal, Pünkösdkor Isten kitöltötte Szentlelkét a tanítványokra. Ígérete, mely szerint velünk lesz minden napon a világ végezetéig, beteljesedett. Az első Pünkösd volt az egyház születésének napja.

Egy-két éven belül máris üldözni kezdték Krisztus követőit. Először a zsidók, majd maga a Római Birodalom is. Ezen változtatott 313-ban I. Constantinus római császár milánói edictum-a, amely engedélyezett vallássá tette a kereszténységet. I. Theodosius császár pedig egyenesen államvallássá emelte 380-ban. Ennek eredményeképpen a kereszténység hivatalos, intézményesített keretekben kellett, hogy megszervezze az élet minden területét a hit gyakorlásától kezdve az oktatáson át a szociális tevékenységig. Bár így létszámában gyarapodott az egyház, viszont kimondhatjuk, hogy ugyanakkor kötelező volta miatt fel is hígult. Tömegek számára jelentett karriereszerzési lehetőséget, nyereszkesedési esélyt a nagyobb és nagyobb intézményrendszer.

1054-ben az egyház két részre szakadt, római és görög részre. A római lett Európa hivatalos vallásának letéteményese, élén a római pápával. A romlás a pápaságot sem kerülte el, amely sok jót, de rengeteg rosszat is magára vett az idők folyamán. A

római egyház élén álló pápák közül igen sok megvesztegethető volt, gyermekeiket(!!) tették meg bíborosoknak, hatalmas vagyonokat gyűjtöttek maguknak. Ezen felül pedig az egyszerű ember életébe az állandó félelem magját ültették. Jézust gyakran nem mint Megváltót, bűnököt megbocsátó Istent állították az emberek elé, hanem mint ítélő Bírót, könyörtelen, keményszívű Urat. Az egyszerű ember úgy tudta, hitte, hogy a bűnbocsánat és az üdvösség pénzen vásárolható meg. A római egyház búcsúcédulát, bűnbocsánatot igazoló irásokat árult, amelyekkel bárki megvehette magának, sőt még régen elhunyt családtagjainak is az üdvösséget.

Luther Márton is félelemben nőtt fel. Félt attól, ami halála után történhet vele. Még fiatalon egy nagy vihar a szabad ég alatt érte. Akkor halálfélelmében fogadalmat tett Istennek: ha megmenekül, szerzetesnek áll. Mivel életben maradt, ígéretéhez híven kolostorba vonult. Itt kezdte olvasni a Bibliát, sokat tanult, a wittenbergi teológia professzora lett. Mégis csak évekkel később, 1513-ban értette meg a Biblia egyik legfontosabb versét. A Római levél ezt írja: „Az igaz ember pedig hitből fog élni” (Róm 1:17). Ekkor a Szentlélek világossága által megértette, hogy üdvösség dolgában Krisztus bűnbocsátó kegyelme, keresztihalála és feltámadása az egyetlen igazság. Ha valaki ezt elhiszi, akkor örök élete van, ha nem fogadja el, akkor elveszett. Luther végre hitte, tudta, hogy Jézus nem kegyetlen ítélő Bíró, hanem maga a megtestesült szeretet. A hitét Krisztusba vető ember biztonságban érezheti magát, hiszen élete a halál után is Isten kezében van. E a felismerés Luthert arra készítette, hogy visszatérjen a Krisztus-hit eredeti, igaz formájához, a Megváltóhoz.

Luther 1517. október 31-én egy levelet írt Albert püspöknek, amelyben a kifogást emelt a római egyházi helytelen gyakorlata ellen. Ehhez a levélhez csatolta álláspontját, amelyet 95 tételben foglalt össze. A hagyomány szerint a wittenbergi vártemplom kapujára is kiszegte a listát, de hogy a kiszegés valójában megtörtént-e, nem is fontos. Sokkal lényegesebb az a tény, hogy a 95 tétel latinról németre fordítva nyomdába került, és széles tömegekhez jutott el. Egyre többen értettek egyet Luther gondolataival, követni kezdték a hit igazságait, és szakítani akartak a zsarnokként fejükre növe római egyházzal.

Természetesen ezt a Róma sem nézte ölbe tett kézzel, X. Leó pápa kiátkozta Luthert, akit Bölcs Frigyes, rajnai palotagróf, pfálzi választófejedelem vett védelme alá, elrejtve őt Wartburg várába. Luther a bujkálás hónapjai alatt németre fordította a teljes Bibliát, ezzel a német anyanyelvű emberek számára elérhetővé tette a Szentírást, ami a német irodalmi nyelv kialakulását és elterjedését is segítette. Több évtizedes kitaró fáradozás után 1555-ben az Augsburgi vallásbéke végül kimondta Németföldön vallásszabadságot.

Így indult el a reformáció, és jutott el Magyarországra is. Sorra alakultak a protestáns iskolák, gyülekezetek. Így az ország első Protestáns Kollégiuma, a mezőtúri is 1530-ban.

A reformáció nem fejeződött be, és most is, a 498. születésnapján is tart, hiszen ma is szükség van arra, hogy Jézust, mint Megváltót, Üdvözítőt, a Szeretet forrását mindenki megismerje. Ki ki a maga helyén ragadja meg az alkalmakat, hogy ebben a lelki, hitbeli gyarapodásban részesedhessen.

Kereszti Roland

A Judo Euro Liga harmadik állomásán

2015. szeptember 19. Arad

Egy jó megszervezett színvonalas versenyen vettünk részt. Nyolc ország közel ötszáz judokája vett részt. A nap végén egy arany, két ezüst, három bronz, egy ötödik, két hetedik helyezéssel zártunk.

Eredményeink:

Nádudvari Emese I. hely, Horváth Ágnes VII. hely, Kovács Zoltán III. hely, Balogh Sándor III. hely, Magyar Gréta V. hely, Veres Zoltán VII. hely, Nádudvari László II. hely, Fekete Viktória II. hely, Lénárt István III. hely

A nap judokája Nádudvari László volt, parádés küzdelmeivel, elszántságával, a döntőig küzdötte magát. A küzdelmi idő nem volt elég, jött az első értékelhető akció. Sajnos Lacikát megintették, így másodok helyen zárt.

Albertirsa 2015. szeptember 19.

Jó világ Judo kupa

Míg Aradon a kisebbek, Albertirsán képviselték Túrkevét.

Eredmények a nap végén:

Ferencz Janka I. hely, Horváth Blanka I. hely, Horváth Orsolya III. hely, Pető Péter I. hely

Az eredményekről kint értesültem. Nagyon büszke vagyok rátok. Ti vagytok a következő nagy csapat pillérei.

Köszönöm mindenkinek! Hajrá TVSE, hajrá Túrkeve!

Oszvath Attila

Értékkel az értékekért

Oltalmat érdemlő háziállatok élesztik újra a pusztát

A nagy múltú Pásztói-legelő változatos vidékét kiterjedt szikes puszták, elhagyott folyómedrek, időszakos mocsarak, hullámtéri puhafa ligeterdők tarkítják a Jász-Nagykun-Szolnok megyében található Túrkeve határában. Errefelé a mezőgazdaságnak mindig is kiemelkedő szerepe volt. A jó termőképességű, löszös talajú területeken a növénytermesztés a jellemző, ugyanakkor a gyengébb termőképességű, szikes talajokon, elsősorban a Berettyó-menti területeken a hagyományos legeltető állattartás dominált évszázadokon át. Napjainkra sajnos az egykor oly jellemző juhtenyésztés háttérbe szorult, az egykori népes állattartó telepek konganak az ürességtől, vagy az összedőlés határában állnak. A hajdani gazdag élővilágú rétek, legelők pedig sok helyen elgyomosodva, felszántva, néhol még kaszálóként, vagy ideális esetben – de elenyésző mértékben – legelőként funkcionálnak. Ezzel együtt sajnos több helyről eltűnt a színpompás szalakóta és a kékvércse, de titokzatos pusztai madarunk, az ugartyúk is jelentős részben elvesztette már élőhelyét. Kipusztult a legelőkről az ürge is, fogyatkozóban vannak a vércsék, kerecsensólymok, sasok, de az őshonos háziállatfajták is szinte alig maradtak fenn. A Pásztói-gyepen, Túrkeve egykori csordajárásán ilyen szomorú körülmények között indult el egy természetvédelmi program, mely arra hivatott, hogy őshonos háziállataink segítségével újratertse az egykori, természeti értékekben bővelkedő pusztai világot. Ezek a szintén megritkult őshonos legelő állatok gondoskodnak arról – pusztán a legelés által – hogy a felgazosodott, gazdátlaná vált gyepp visszanyerje régi arcát, és újra otthonául szolgálhasson megannyi védett, értékes élőlénynek.

Magyar szürke szarvasmarha

A fajta évszázadokon át meghatározó volt a magyar állattartásban. A magyar gazdák lábán hajtották Nyugat-Európa piacaira, Münchenbe, Nürnbergbe, Strassburgba és Velencébe is. Miután tehát kitűnő export húsmarháknak számított ez a fajta, történelmi nemesi családaink vagyonát épp úgy gyarapította a marhakereskedelem, a tőzsérkedés, mint a szabad Jászoknáság gazdáiét. Húsának minőségére jó bizonyíték, hogy állítólag a német városokban nem engedtek más húst mérni, amikor megérkeztek a magyar gulyák, hogy ne lehessen a jó minőséget hamisítani. Ez az impozáns megjelenésű fajta fejét magasan hordja, megjelenése tetszetős, tartása szép, nemességét, erőt és szívósságot sugároz. Húsa finom rostú, ízletes. Színe az ezüstsziárról a sötét daruszínig terjedő színárnyalatokban fordul elő. Jellemző színváltozatai: keselyűfehér, ezüstfehér, ezüstsziár, darvas, daru, sötét daru, rigószőrű. A magyar szürkemarha igen jól legelő típus. A téli időszakban is megél a legelőn, képes a hó alól legelni. Meglehetősen igénytelen, kitartó fajta, tehát az extenzív legeltetési módhoz is kiválóan alkalmazkodik, könnyen tartható akár szilaj körülmények között.

Magyar tarka szarvasmarha

A magyar tarka szarvasmarha, vagy régebbi elnevezésével magyar pirostarka, egyike őshonos, védett háziállatainknak. Külleme tetszetős, jóindulatú, igen jámbor jószág. A fajtát fajtaátalakító keresztezés útján kezdték létrehozni a magyar szürkemarha és a szimentáli tarka marha keresztezéséből. A döntő fordulatot a dualizmus kora hozta, amikor fokozódott a kereslet a tej, a tejtermékek és a hús iránt. Ezt megelőzően még a magyarországi állomány több, mint 90 %-át tette ki a szürkemarha. A fajtaátalakítás több évtizedig tartott, ezt követően – alig pár évtized alatt – az addigi magyar szürke egyeduralmát teljesen ledöntve 1942-re a fajta részaránya hazánkban már elérte a 83 %-ot. Közepes tejtermelése és kiváló hústermelése révén jellegzetes kettős hasznosítású szarvasmarhafajtánk.

Bivaly

Hazánkban a bivaly megjelenését vélhetően az egykoron itt élt avarok bivalytenyésztéséhez lehet kötni, ennek okán több mint 1200 éve megtalálható Kárpát-medencében a fajta. Magyar vonatkozásban a XI. századi erdélyi dokumentum említi a bivaly jelenlétét. A XX. századra a bivalyok száma hazánkban már elérte a 150 ezret, ám állománya a XX. század közepére kritikussá vált, legtöbb helyen lokálisan kipusztult. Jelenleg Magyarországon mintegy 500 és 600 egyed közé tehető számuk, ezek az állatok javarészt nemzeti parkok élőhely-kezelési tevékenységeihez kötődnek. A bivaly rendkívül

szívós, igénytelen állat, még a magyar szürke szarvasmarhánál is igénytelenebb, „honos” lakóhelyére jellemzően megeszi a kákát, nádat és egyéb mocsári növényeket is. Igavonó ereje másfélszerese, mint egy szarvasmarháé, ezért gyakran használták különféle nehéz gazdasági munkákra. Igavonás, szántás és más kemény fizikai munkára fogták egykor, ami farönkök, kövek, illetve egyéb ipari áruk vontatását jelentette gyakran fogatolva járomban. Bőrét jellemzően lábbelik, hámok, erős szíjak, bőrszákók és hevederek készítésére használták. Tartották magas zsirtartalmú tejéért és tápláló húsaért is. Teje fehér, jó ízű, vitamintartalma magasabb, mint bármely tehénteje.

Hortobágyi racka

Évszázadokon keresztül a magyar pásztorélet meghatározó juhajtája volt. Első régészeti emlékek, leírások a XVI-XVII. századból származnak, amelyek egyértelműen a fajta jelenlétéről utalnak. Egyéb, a fajta eredetét bizonyító dokumentumok nem állnak rendelkezésre. Rendkívül edzett, igénytelen, hosszú élettartamú fajta. Nagy előnye, hogy gyér legelőn is tartható. Gyapjútermelésének gazdasági jelentősége csekély, évente egyszer nyírják, és ez idő alatt a fűrtök akár 25-30 cm hosszúra is megnőhetnek. A hortobágyi racka egyedülálló jellemzője a pödört szarv. Két színváltozatban tenyésztik. A fehér színváltozat esetében a pofa és a lábak szőre fényes barna, a gyapjú sárgásfehér színű. A fekete színváltozat esetében a pofát, a lábat és a gyapjat egyaránt fekete szín jellemzi. A finomgyapjú előtérbe kerülésével a finomgyapjas fajták háttérbe szorították a rackát, pedig a XVIII. században még tízezer szám legelte e fajta az Alföld árvíz járta pusztáit. A rackát tökéletes szervezeti szilárdsága, jó legelőkézsége, élénksége kiválóan alkalmassá teszi a külterjes, jórészt istálló nélküli tartásra.

Furioso-North Star (Mezőhegyesi félvér)

Az 1785-ben alapított mezőhegyesi ménésben kitenyészett fajta, emiatt korábbi neve mezőhegyesi félvér. A fajta egyedei az ország legjobb igáslovak voltak, de hintóslovakként is kitűnően beváltak, különösen a nehéz és hosszú utakon. Egyesek közülük, mint vadászlovak értek el szép sikereket, a katonaságnál pedig hátszlóként voltak keresettek. Népszerűségüket külön növelte, hogy erőteljes csontozatuk ellenére is finomságot és élénk vérmérsékletet mutattak. A következetesen végrehajtott tenyésztési módszernek eredményeképpen a mezőhegyesi félvér Magyarország legtermésesebb angol félvér fajtájává vált. A Furioso-North Star fajta elég erőteljes és tömeges volt ahhoz, hogy fogatos lóként elvégezze a hadsereg szállítási munkáit, de megőrizze az angol félvér nemességét, haladós mozgását, minek következtében ideális többhasznú ló. Ma még leginkább, mint igáslovat használják, de háta-, hobby- és túralóként is egyre többen keresik.

Shagya-arab (Bábolnai arab)

Hazánk egyetlen igazán arab vérvonalú fajtája. S bár nevéből az ember első hallásra nem gondolná, hogy kialakulása Magyarországhoz köthető, de mégis így van. A Shagya-arab ló, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett magyar fajta, ezért fenntartása és állományvédelme fontos teendője hazánkban. A Shagya-arab az 1789-ben alapított Bábolnai Ménés által kialakított fajta, mely nevét a Kehil-Siglavay törzsből származó, 1836-ban Bábolnára került Shagya nevű ménről kapta, melyet a fajta alapítójának tekintenek. A Shagya-arab tömegesebb, inkább „félvéres” benyomást kelt, ennek ellenére nemes küllemét nem veszítette el. A Shagya-arab az arab fajtajelleget magán hordozó, de a telivér arabnál tömegesebb, nemes, aranyos, elegáns ló. A fajta jellemzője az élénk vérmérséklet, a szelíd, jóindulatú természet, a tanulékonyág és könnyű kezelhetőség. Írásunk apropóját a „Pásztó-pusztai szikes gyepp helyreállítása és megőrzése fenntartható gazdálkodási módszerekkel” elnevezésű program adta.

Kovács Ágnes

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

ŐSZI TÁRLAT
A TÜRKEVÉN ÉLŐ ALKOTÓK
 képzőművészeti kiállítása a

MAGYAR Festészet napja
 tiszteletére

Madarász Károly Művelődési Ház
 Túrkeve, Táncsics u. 16.
2015. október 16. péntek- 17.⁰⁰ ó
 A kiállítást megnyitja:
Vida Tamás
 polgármester úr
 Látogatható:
2015. okt. 16- nov. 10- ig,
 munkanapokon: 9-16 óráig

Gyermekruha Börze
 2015. okt. 10-én, szombaton
 9-12 óráig
 a Művelődési Házban.
 (Túrkeve, Táncsics M. u. 16.)
 Használt, de jó állapotú
 gyermekruhák, cipők, játékok
 árusítása, cseréje.
 Az asztalfoglalás és belépés ingyenes, várjuk az
 érdeklődőket!

Jelentkezni lehet: a
 06-30-861-7243 vagy az
 56-361-214-es
 telefonszámon

CSALÁDI MESEDELUTÁN
KUKORI
A NAGYOTMONDÓ
 mesejáték a Szegedi Miniszínház
 előadásában
 2015. október 18. (vasárnap)
 15.30 órakor
 a Művelődési Házban
 (Túrkeve, Táncsics M. u. 16.)
 Jegyár: 500 Ft/fő

LAPZÁRTA: OKTÓBER 26.

2015.09.04.

BEKLEN a Nagykunsági Civil Társadalomért Alapítvány

SAJTÓKÖZLEMÉNY

EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL CSALÁDI NAPKÖZI KERÜLT KIALAKÍTÁSRA TÜRKEVÉN A BEKLEN A NAGYKUNSAI CIVIL TÁRSADALOMÉRT ALAPÍTVÁNY ÁLTAL.

A BEKLEN a Nagykunsági Civil Társadalomért Alapítványa a „Beklen Alapítvány gyermek és családközpontú közhasznú szolgáltatásainak fejlesztése Túrkeven” elnevezésű projekt keretében 100%-os mértékű 34,97 millió forint támogatást nyert családi napközi kialakítására. A Projekt az Európai Unió, az Európai Szociális Alap és a Magyar Állam finanszírozásában valósult meg.

A BEKLEN a Nagykunsági Civil Társadalom Alapítványa a civil társadalom fejlesztéséért jött létre annak érdekében, hogy azok minél inkább és minél szélesebb körben képesek és alkalmasak legyenek közhasznú feladatokat ellátni.

A nappali kisgyermekellátás fejlesztésével, lehetőségeinek és rugalmasságának növelésével könnyebbé válik a munkahelyi és a magánéletbeli kötelezettségek összeegyeztetése és ezáltal több, kisgyermeket nevelő szülő számára válik tényleges lehetőséggé a munkaerőpiacra való visszatérés, a nőknek nem kell feltétlenül a kamer és a család között választaniuk.

A családi napközi szolgáltatás keretében belüli feladatunknak tekintettük elsősorban: a gyermek szakszerű nevelését, fejlesztését, önállósága fejlesztését, beszédkészség fejlesztését, memória fejlesztését, megfigyelő képesség fejlesztését, logikai gondolkodás fejlesztését. A projekt keretében felújításra került a 5420 Túrkeve, Eszei útca 14/a alatt található ingatlan, amelyben két családi napközi került kialakításra összesen 14 férőhely létrehozásával. Négy fő került foglalkoztatásra a projektben családi napközi gondozóként, akik számára lehetőség nyílt, hogy OKJ-s képzés keretében bővítsék ismereteiket. A megvalósítás két éve során számos fejlesztő foglalkozást nyújtottunk a gyermekek részére, úgy mint angol nyelvi és kézműves foglalkozás, lovaglás, egészségnap, természetismereti nap, kirándulások, élménynapok stb.

Projektünk általános, hosszú távú célkitűzései:

- Helyi foglalkoztatás növelése 4 fő (jelemezően nők) foglalkoztatásával
- Helyi Szociális Ellátórendszer hiányterületeinek kiegészítése
- Rugalmas szolgáltatásunkkal könnyebbé válik a kisgyermekes családok munkájának és magánéletének összeegyeztetése
- Gyermekváltási kedv javítása

További információ:
www.beklen.hu/mesekert

2015. augusztus 31.

TÜRKEVE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Befejeződtek Túrkeve Város Önkormányzatának napelemes projektjének kivitelezési munkálatai.

Túrkeve Város Önkormányzata 22.059.900 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszerén keresztül. Az erről szóló Támogatási Okirat 2015. május 4-én lépett hatályba. A projekt megvalósításához szükséges forrást 100%-ban az Európai Regionális Fejlesztési alap és a Magyar Kormány költségvetése társfinanszírozásban biztosította.

A „Fotovoltaikus (napelemes) rendszer telepítése a túrkevei városháza épületén” című projekt a KEOP-2014-4.10.D/N Fotovoltaikus rendszerek kialakítása tárgyú pályázati felhívás keretében valósult meg. A kivitelezés során egy hálózatra csatlakozó napelemes rendszer került kiépítésre, mely majdnem teljes egészében biztosítja az Intézmények villamosenergia ellátását. A kivitelezés során telepítésre került 148 darab Amerisolar típusú napelemtábla, illetve 3 darab Fronius Symo típusú inverter. A napelemes rendszer teljesítménye 37 kW.

A kivitelezési munkálatok 2015. augusztus 31-én fejeződtek be, a műszaki átadás- és az engedélyezési eljárás folyamatban van. A pénzügyi elszámolás várhatóan szeptember hó folyamán valósul meg.

Elérhetőség:

Túrkeve Város Önkormányzata
 Cím: 5420 Túrkeve, Petőfi tér 1.
 Telefon: +36 56 361 111
 E-mail: bebazas.turkeve@gmail.com
 Honlap: <http://turkeve.hu>

Tűzoltósági hírek

Tisztelt olvasóink, engedjék meg, hogy beszámoljak az elmúlt időszak jelentősebb eseményeiről.

Egyesületünk az őszi, a hűvösebb idő beálltával ellenőrizte a város közföldjein a nyáron kiszáradt, illetve veszélyessé vált fákat, mint például a Petőfi Sándor Általános Iskola, illetve az óvodák területén. A Ványai Ambrus Gimnázium udvarán is nagyméretű fenyőfákat kellett kivágni a tornaterem bejáratánál, amik akadályozták a felújítási munkálatokat. Az éves tűzriadó gyakorlatok is sikeresnek és hatékonyak bizonyultak a közföldjeinkben, ahol egy adott kérésre szimulálva, tűzoltóinknak éles helyzetbe kellett helyezniük, így a Kaszap Nagy István Református Általános iskolában is, ahol a gyerekek rendezetten és fegyelmezetten jöttek ki az udvarra a gyakorlat során. A helyi szociális intézményeinkben is, ahol mind a lakók, mind a személyzet együttműködésével sikeresnek, és gyorsnak bizonyult. Augusztus 30-án egy kisteherautót kellett kivontatnunk az út menti árokba, amibe félig belesúszott. Ugyan ezen a napon jelzés érkezett a hajnali órákban, miszerint Vénkertben kisebb méretű körbálák égtek. A tüzet eloltottuk, az anyagi kár jelentős. A kuncsorbai útra a hónap folyamán többször is vonulnunk kellett tekintettel az esőzésre, és a nagy szélre több nagyméretű fa is dőlt az útestre, ami forgalmi akadályt képzett, egységünk kivonulása után a forgalmi akadályt megszüntette. Szeptember 3-án a Sebestyén Kft. kérésére nyújtottunk segítséget, mivel az egymásra helyezett körbálák alatt megnövekedett a hőmérséklet, erőgéppel segítségével megkezdtek a kazal szétbontását egységünk közben biztosította a munkálatokat, hogy a pakolás során a bálák a hirtelen oxigén hatására, ha lángra kapnának, akkor a tüzet azonnal megfékezhessék. A jelenlegi rendszerben a darázsirtás már nem tűzoltói beavatkozást igénylő esemény, ennek ellenére mi itt, Túrkevén ebben is igyekszünk a lakosság szolgálatára lenni, a beavatkozás részünkről díjmentes. Ebben a hónapban is bővelkedtünk darázsirtásban, mint például a Kálmán király úti Óvodában, a Dr. Nánási úti Óvodában, a Petőfi Sándor Általános Iskolának az udvarán, a Kisújszállási, Kenyérmezei, Nagysándor József, a Május 1, a Dr. Balogh János, a Frankel Leó, a Szurmai, az Ozsváth illetve a Túrkeddi utcákban volt egységünk több ingatlannál darázsirtás céljából. Szeptember 15-én délutáni órákban jelzés érkezett, hogy a Zádor utca végén, árokparton gaz, avar égett, a tüzet eloltottuk, az ott lakókat nem veszélyeztette. Szeptember 23-án jelzés érkezett miszerint a Kuncsorbai országút mentén Túrkevétől 8 km-re az árokparton gaz, avar égett 3 négyzetméter területen. Szeretném megemlíteni laktanyánk felújítása folyamatosan tart. Jelenleg belső munkálatok folynak, festés, felújítások, karbantartások. Bővült a gépjárműfecskeknél málházata is, egy újabb műszaki mentéshez szükséges felszereléssel, egy pneumatikus-emelőpárna

szettel, aminek használatával több tonna súlyt, akár egy oldalára borult tehergépkocsit is meg lehet emelni. Így minden műszaki mentésnél és egyéb mentési műveleteknél nagy segítség lehet. Szeptember 24-25-én egyesületünket 3 fő képviselte az idei évben tartott Nemzeti Minősítő gyakorlaton a „TISZA Mentőcsoporthoz” tagjaiként, akiknek éles helyzetet szimulálva helyt kellett állniuk a zord idő ellenére az árvíz okozta katasztrófa, illetve az ehhez tartozó életmentési helyzetekkel szemben. Sörös Tibor parancsnok, Lucza Ferenc és Kiss János sikeres minősítést kaptak a gyakorlatsorok végrehajtását követően.

Október 1-től a tűzgyújtásra vonatkozó jogszabályt szeretném a lakossággal ismertetni az alábbiakban:

Túrkeve Város Önkormányzata 22/2008. (X.22.) sz. rendelete a környezet védelméről

Túrkeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. tv. 16. § (1) bekezdésében, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló, többször módosított 1995. évi LIII. tv. 46. § (1) bekezdés c.) pontjában, valamint a 48. § (3) bekezdés b.) pontjában kapott felhatalmazás alapján az alábbi rendeletet alkotja:

„V. fejezet 11.§

Avar és kerti hulladék égetésének szabályai

(1) Az avar és kerti hulladék ártalmatlanításáról elsősorban annak hasznosításával kell gondoskodni, amennyiben ez nem lehetséges, elszállításáról intézkedni kell.

(2) Avar és kerti hulladék égetésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha kezelése az (1) bekezdésben foglalt módon nem lehetséges.

(3) Égetni csak megfelelően kialakított helyen a tűzvédelmi előírások betartása mellett lehet.

(4) Avar és kerti hulladékot közterületen égetni TILOS.

(5) Az égetés belterületen október 1. és április 30. között, szélcsendes időben, nagykorú személy felügyelete mellett történhet 10:00-18:00 óra közötti időszakban a hét minden napján, vasárnapot és ünnepnapot kivéve.

(6) Az égetés befejeztével a tüzet el kell oltani és a parázslást – vízzel, földtakarással, egyéb arra alkalmas módon – meg kell szüntetni.,,

Megértésüket ezúton is köszönjük! Önkéntes Tűzoltóság Túrkeve.

**Elérhetőségeink: Személyesen: Túrkeve Táncsics. M . Út 1-3
Telefonon: 0-24 óráig 06/20-991-26-36, 06/56-361-100**

Sörös Tibor pk.

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer

Uniós forrásoknak köszönhetően elkezdődik a Szolnok Térségi Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer fejlesztése, mely összesen 24 települést érint. A KEOP-1.1.1/C/13-2013-0015 számú projekt konkrét célja a környezetterhelés csökkentése a hazai jogszabályok és az uniós irányelvek figyelembevételével. A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiépítésével, valamint a kommunális hulladék hatékonyabb kezeléséhez alkalmas eszközök beszerzésével valósulhat meg a rendszer modernizálása.

A projekt rövid leírása:

A „Környezet és Energia Operatív Program KEOP-1.1.1/C/13 projektben kiépül a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer. Ehhez műanyag gyűjtőedényeket, valamint begyűjtő járműveket vásárolnak. A lerakás előtti kezelést az újonnan beszerzett mobil feldolgozószór fogja biztosítani, a maradék hulladékok hatékonyabb kezelése érdekében pedig egy új kompaktor is beszerzésre kerül. Ezt egészíti ki a begyűjtést végző kukásautók járat-optimalizálása, valamint a vállalatirányítási rendszer fejlesztése. Továbbá a projekt részeként széles körű szemléletformálási kampány kezdődik, ahol

bemutatják a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést, valamint a helyes hulladékgazdálkodási gyakorlatot. A fejlesztésben 24 település 202 ezer lakosa érintett.

**A teljes beruházási költség: 1.775.800.000 Ft
Támogatás intenzitása: 95% (1.687.010.000 Ft)**

A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés:

A házhoz menő hulladékgyűjtő rendszer jelentősen megkönnyíti a családi házas övezetben a szelektíven gyűjtött lakossági hulladék szállítását, kezelését. Az elkülönítetten gyűjtött hulladék begyűjtése továbbra is a közszolgáltatás részét képezi, díját a hulladékszállítási díj tartalmazza.

A projektben érintett települések:

Abony, Fegyvernek, Jászkarajenő, Kenderes, Kengyel, Kétpó, Körösten, Kuncsorba, Mezőtúr, Örményes, Rákóczi falva, Szajol, Szászberek, Szolnok, Tiszajenő, Tiszapüspöki, Tiszatenyő, Tiszavárkony, Töszeg, Törökszentmiklós, Túrkeve, Újszász, Vezseny, Zagyvarékas települések közigazgatási területe.

Pályázati felhívás BURSA HUNGARICA 2016.

Túrkeve Város Önkormányzata az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve 2016. évre Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot ír ki **Túrkeve Város Önkormányzata illetékességi területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló**

1. felsőoktatási hallgatók számára a 2015/16. tanév második és a 2016/17. tanév első félévére vonatkozóan („A” típusú pályázat)
2. felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára („B” típusú pályázat)

A részletes feltételekről, tudnivalókról pályázati kiírásban tájékozódhat!

A pályázati kiírás 2015. október 5-től letölthető a www.turkeve.hu honlapról vagy átvehető a Túrkevei Polgármesteri Hivatal fsz. 10-es irodájában és a Titkárságon. A pályázat beadásához egyszeri pályázói regisztráció szükséges az EPER-Bursa rendszerben, melynek elérése:

<https://www.eper.hu/eperbursa/paly/palybelep.aspx>

Azok a pályázók, akik a korábbi pályázati évben regisztráltak a rendszerben, már nem regisztrálhatnak újra, ők a meglévő felhasználónév és jelszó birtokában léphetnek be az EPER-Bursa rendszerbe.

A pályázatok rögzítésének és az önkormányzathoz történő benyújtásának határideje:
2015. november 9.

A pályázati űrlapot papíralapon, kinyomtatva és aláírva, a megjelölt kötelező mellékletekkel együtt kell benyújtani.

A pályázati kiírásban meghatározott valamely melléklet hiányában a pályázat formai hibásnak minősül.

A pályázat benyújtásának helye:

Túrkevei Polgármesteri Hivatal 5420 Túrkeve, Petőfi tér 1. (fsz. 10-es iroda vagy az emeleti Titkárság)

A pályázatok 2015. december 7-ig kerülnek elbírálásra

Túrkeve Város Önkormányzata

Fizetett hirdetés

Pelle Zoltánné Dr. Kiss Alíz egyéni ügyvéd

Iroda: 5420 Túrkeve Széchenyi u. 28. (volt TSZ iroda, az orvosi rendelővel szemben) Új épület, I. emelet 9. ajtó.

Az alábbi tevékenységi körökben állok a Tisztelt Ügyfelek rendelkezésére:

- polgári, munkajogi, családjogi és válóperek
- elektronikus cégalapítás és változásbejegyzés
- cégek peres és peren kívüli jogi képviselete
- fizetési meghagyás készítése, végrehajtási eljárásban képviselet
- szerződések, okiratok készítése
- jogi tanácsadás

Ügyfelfogadás telefonos egyeztetés alapján

Telefonszám: 06-70/456-4204

Tisztelt túrkevei Lakosok!

A háziorvosi ügyeletet működtető Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. beszámolója szerint Túrkeven a háziorvosi ügyeleti szolgálat lakosság által történt látogatottsága túlzottan intenzív, amelyet alátámaszt két tény is: Túrkeven a beteg megjelenés az országos átlag négyszerese, a mezőtúri átlagnak pedig a duplája, annak ellenére, hogy az ellátandó lakosok létszáma fele annyi sincs.

Ennek egyik fő kiváltó oka az, hogy a lakosság számos esetben nem ügyeleti, hanem háziorvosi rendelési időben megoldandó problémákkal jelentkezik.

Így sajnos az ügyeleti ellátást sokan meghosszabbított rendelési időnek tekintik, ezzel akadályozhatják a sürgős esetek ellátását. Az orvosi ügyelet a kifejezetten sürgős és halaszthatatlan esetekre vonatkozik.

Mind a betegek és az orvosok közös érdeke az, hogy a ténylegesen halaszthatatlan ügyek kerüljenek ellátásra. Ilyen sürgős esetek: pl. szorító mellkasi fájdalom, hasi görcsök, balesetek stb.

Sürgős esetben hívják a 104-es telefonszámot, vagy keressék fel személyesen a Széchenyi út. 5 sz. alatt működő háziorvosi ügyeletet.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a Gyógyszertár nyitvatartási ideje szombaton 8.00-12.00-ig, vasárnap 10.00-12.00-ig, illetve 16.00-18.00-ig van.

Tisztelettel köszönöm együttműködésüket!

A Háziorvosok képviseletében:

Dr. Tóth Ferenc
Eü. koordinátor

Felhívás túrkevei receptírásra

A Túrkevei Kulturális Egyesület felhívással fordul minden korosztályhoz, hogy gyűjtse össze, írja le az egykori kevi recepteket, amit nagyszüleitől tanult, kóstolt. Az egykori levesek, paprikások, öregtészták, kásák, tészták, kalácsok, sütemények, befőttek, aszalványok elkészítési módja mellett a leírások tartalmazhatják a család étkezési szokásait, az összejövetelek menüit, a sajátos ízekre való emlékezést vagy neves szakácsokra, főzőemberekre, vőfélyekre való emlékezést, történetet is.

Várunk kézzel, írt dolgozatokat vagy elektronikusan elkészült írásokat, eredeti fotókat vagy azok digitális változatát.

Célunk, hogy a kunsági konyhaművészet titkait nyomtatásban is közzé tegyük.

További felvilágosításért forduljon dr. Örsi Juliannához
Telefon: 06-30-9383-777

Helyszín: Túrkeve, Deák Ferenc u. 4.

Az anyag leadásának határideje: 2015. október 30.

A Túrkevei Kulturális Egyesület,
a túrkevei Madarász Károly
Művelődési ház és Könyvtár
és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület
tisztelttel hívja Önt, Családját és Barátait
A Jászkunság arculata programkeretében megrendezett

könyvbemutatóra

Helyszín:
Városi Könyvtár (Túrkeve, Petőfi tér 2-4.)

Időpont:
2015. október 14. 15 óra

Műsor:

- Megzenésített kunsági versek
(előadja: Kocsis Csaba)
- Dr. habil. Őrsi Julianna szerkesztő:
Jászkunság évkönyv 3. kötet bemutatója
- Rideg István: Vidéken is vannak csodák
(Kovács János: Vidékkönyv bemutatása)

Rendezvényünket
a Nemzetgazdasági Minisztérium
támogatja

ŐSZI KÖNYVTÁRI NAPOK 2015.

A Városi Könyvtár saját programjai:

2015. október 9. 10 óra

Sólyom Tamás zenés műsora Túrkeve elsőseinek

2015. október 12. 14 óra

Kis mesemondók nagy találkozója (3-4. évfolyam)

2015. október 13. 9.30 óra

Zenélő könyvtár a Holdvirággal, ovisoknak 1. előadás

2015. október 13. 10.45 óra

Zenélő könyvtár a Holdvirággal, ovisoknak 2. előadás

2015. október 13. 14 óra

Kis mesemondók nagy találkozója (1-2. évfolyam)

Könyvtárunk lesz a helyszíne:

2015. október 14. 15 óra

A Jászkunság arculata – Könyvbemutatók

Fotó: Nagy Sándor

Szeretnénk megköszönni annak a kedves ismeretlen ismerősnek, aki a szeptemberi számban köszöntőt írt édesanyánk, Sás Kálmánne 100. születésnapjára. Szívből köszönjük ez igaz sorokat:

A Nagy és a Sás család

Fizetett hirdetés

TESCOS DIÁKMUNKA!

Pénztáros és árufeltöltős munkára keresünk nappali tagozatos diákokat!

PASSZÍV FÉLÉVES egyetemisták jelentkezését is várjuk!

Délelőtt-délután 4-6-8, éjszaka 8 órában ráérők jelentkezését várjuk!

FOLYAMATOS, HOSSZÚTÁVÚ MUNKALEHETŐSÉG!

Pénztáros munka esetén **INGYENES** betanítást biztosítunk.

Órabérek: **633-1100 forint**, munka típusától függően.

Jelentkezni lehet emailben: **csilla@biztoskesz.hu**

A jelentkezésbe írd bele: neved, korod, telefonszámod, melyik településen tudsz dolgozni és kb. hogyan érsz rá szeptembertől.

Fizetett hirdetés

CAFFE FAMILY

MINDEN NAP
11:00 - 22:00

 Hamburger GYROS - MELEGSZENDVICS	 Pizza 22-60 CM MÉRETBEN	 Menü NAPI ÉS NYUGDÍAS MENÜ
 RENDEZVÉNYHELYSZÍN	 KÁVÉZŐ	 SZÁLLÁSHELY

Várjuk vendégeinket a hét minden napján!

Bővebb információk:
www.facebook.com/caffefamily

5420 Túrkeve,
Sáros utca 5.

Rendelés:
(56) 362 946

Újszülöttek városunkban

Ábrahám Nóra, a.n.: Borók Mária

Kiss Marcell Zoltán, a.n.: Barna Andrea

Maróti Hanna Kira, a.n.: Nyitrai Zita

Máté Leila, a.n.: Sallai Boglárka

Pányi Sándor, a.n.: Kiss Viktória

Váncsodi Barbara, a.n.: Borók Beáta

Tóth Emese Lia, a.n.: Vasas Adrienn

Nagy Diána, a.n.: Nagyné Herczeg Tímea

Továbbra is várjuk az újszülöttekről készült képeket az ujsgaturkeve@gmail.com e-mail címre.

TÜRKEVE - INGYENES ÖNKORMÁNYZATI LAP

A felelős kiadó: Túrkeve Város Önkormányzata. A hirdetések leadási helye: Művelődési ház, Táncsics M. u. 16. Lapzárta 2015. október 26.
ISSN:0865-1302 | Főszerkesztő: Finta Zoltán | Nyomdai előkészítés: Márton József Dávid | Elérhetőség: ujsgaturkeve@gmail.com, 5420 Túrkeve, Táncsics M. u. 3. Tel.: 06-56/361-214.
Megjelenik havonta 3700 példányban, készült a KIS-ÚJ-LAP Kft.-ben, 5310 Kisújszállás, Munkácsy út 8. Felelős vezető: Farkas Zsolt.